

Reuzenertswesp in Essenbeek

De zeer zeldzame Reuzenertswesp (*Leucospis dorsigera*) duikt op in Essenbeek – Halle

Op 14 juni zag ik rond ons insectenhotel aan het terras meerdere geel-zwarte wespjes met een grote knobbel op de achterpoten rondvliegen. Snel wat foto's gemaakt en op de Facebook pagina "Wespen uit de Benelux" gepost met de vraag of er iemand een naam kon plakken op dit fraaie beestje. Vrij snel kwam het antwoord: "Reuzenertswesp". Even checken op waarnemingen.be en wat bleek, het was nog maar de tweede waarneming voor Vlaanderen! En dat gewoon in onze (weliswaar insectenvriendelijke) tuin in Essenbeek ...

De Reuzenertswesp, links een mannetje (Foto Dirk Maes) en rechts een wijfje die de legboor boven op het achterlijf "draagt" (Foto: Kees van Achterberg ©).

De Reuzenertswesp soort werd voor het eerst in België waargenomen in 2001 in het uiterste zuiden van de provincie Luxemburg (Renneson, 2005). In 2012 werd de Reuzenertswesp nog gezien op meerdere plaatsen in Wallonië, maar meestal ging het om 1 beestje (zie kaart). Enkel in Malmedy werden er in 2018 meerdere exemplaren samen gezien. In 2014 werd ze ook voor het eerst in Nederland waargenomen tussen Den Haag en Rotterdam (van Heerden, 2014). In 2017 volgde dan de eerste waarneming in Vlaanderen (Waanrode, Vlaams-Brabant - <https://www.natuurpunt.be/nieuws/pepkleine-reuzenertswesp-duikt-voor-het-eerst-op-vlaanderen-20170920>). En plots duiken er een 10-tal mannetjes van deze soort op in Essenbeek.

Links: waarnemingen van de Reuzenertswesp in België (zwarte stippen, telkens 1 exemplaar). De grijze bol is een waarneming van meerdere exemplaren in Malmedy en de ster verwijst naar de waarnemingen in Essenbeek. Rechts: de uitbreiding van de Reuzenertswesp in België sinds 2012, hoe groter de bol, hoe recenter de waarneming.

Wie zich op basis van de naam verwacht had aan een zeer grote wesp, zal het toch moeten stellen met een beestje van ongeveer 1 cm, wat in de wespenwereld best al wel groot is. Omdat de andere soorten uit deze groep gewoonlijk veel en veel kleiner zijn, kreeg deze soort de naam "Reuzenertswesp".

Het is een parasiet op metselbijen, vermoedelijk Gehoornde metselbij (*Osmia cornuta*) in ons insectenhotel in Essenbeek omdat dat de enige soort is die er in het voorjaar de bamboestokjes dicht metselt.

De wijfjes van Reuzenertswesp houden hun legboor niet onder hun lichaam, maar "dragen" die boven op hun rug (zie foto). Hiermee boren ze door het hout (of bamboe in ons insectenhotel) om zo bij de larven van metselbijen te geraken en er een eitje in te leggen. Gezien de hardheid van bamboe kunnen wijfjes daar soms uren zoet mee zijn (zie filmpje op https://www.wildbienen.info/movies/leucospis_movie.php).

De larven van de Reuzenertswesp eten dan de larven van de metselbijen op (Peeters & Kuper, 2006). Voorlopig werden er in onze tuin enkel mannetjes gezien en ik hoop dat er later op het jaar ook wijfjes zullen verschijnen.

De waarneming in Essenbeek kadert waarschijnlijk in een natuurlijke uitbreiding naar het noorden ten gevolge van de klimaatopwarming en het valt dus te verwachten dat de Reuzenertswesp in de toekomst op nog wel meer plekken zal opduiken in Vlaanderen. Uitkijken is dus de boodschap!

Dankwoord

Met dank aan Willem Boomkens voor de snelle determinatie van de foto's op de Facebook pagina "Wespen uit de Benelux" en aan Fons Verheyde voor het nalezen van de tekst.

Bronnen

- Peeters TMJ, Kuper JT (2006) De wesp *Leucospis dorsigera* (Hymenoptera: Chalcidoidea: Leucospidae) nadert onze grens. Nieuwsbrief sectie Hymenoptera 24: 62-64.
- Renneson J-L (2005) *Leucospis dorsigera* Fabricius, 1775 (Hymenoptera: Chalcidoidea, Leucospidae): Espèce nouvelle en Belgique. Notes Fauniques de Gembloux 56: 45-46.
- van Heerden A (2014) De Reuzenertswesp *Leucospis dorsigera* nieuw voor Nederland (Hymenoptera: Chalcidoidea). Nederlandse Faunistische Mededelingen 43: 1-4.

Dirk Maes

OPENDEURDAG

Zaterdag 5 oktober 2019

8ste verjaardag!

Boordevol activiteiten
infostanden met experts

- 🕒 10-13u Planten en vitamines voor relaxatie en energie (Nataos)
- 🕒 10-13u School voor Westerse Natuurgeneeswijzen (Nancy Popieul)
- 🕒 10-17u Zuur-base in balans (Alka)
- 🕒 10-17u Back to Basics – zonder plastic
- 🕒 14-17u Kennis en kruiden uit Ayurveda (Gerda Coeman)
- 🕒 14-17u Etherische olie en aromaverstuiving (Pranarom)
- 🕒 14-17u Lenis Kruidenboek (Martine Van Huffel)

Herboristerie Kruidothek
Minderbroedersstraat 4, 1500 Halle
www.kruidothek.be

